

UZNESENIE

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jany Haluškovej ako členiek senátu, v spore **žalobcov: 1/ Stanislav Kollár, [REDAKOVANÉ]** trvale bytom [REDAKOVANÉ] Zvolen, **2/ Marian Kollár [REDAKOVANÉ]** trvale bytom [REDAKOVANÉ] Zvolen, **3/ Mária Kollárová, [REDAKOVANÉ]**, trvale bytom [REDAKOVANÉ] Zvolen a **4/ Marian Kollár, [REDAKOVANÉ]** trvale bytom [REDAKOVANÉ] Zvolen, **všetci zastúpení Združenie na ochranu práv občana - AVES, IČO: 50 252 151, so sídlom J. Poničana 9, 841 07 Bratislava, proti žalovanému: Blackside, a. s., IČO: 48 191 515, so sídlom Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava, zastúpený Herceg, s. r. o., Bratislava, IČO: 35 890 240, so sídlom Košická 56, 821 05 Bratislava, o uloženie povinnosti**, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 6C/19/2019-120 zo dňa 5. decembra 2019, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 6C/19/2019-120 zo dňa 5. decembra 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“ alebo „napadnutý rozsudok“) žalobu zamietol (*prvá výroková veta*). O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100%, ktoré sú povinní zaplatiť v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o výške náhrady (*druhá výroková veta*).

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobcovia sa domáhali vydania rozsudku, ktorým by súd:

- uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby zriadeného na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnej zmluvy zo dňa 30.05.2008 uzavretej medzi veriteľom Slovenská sporiteľňa, a. s. a žalobcom 1/ s predmetom zálohu zapísaných na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ], ktorý je vedený na Okresnom úrade Zvolen - katastrálnom odbore, pre obec Zvolen, katastrálne územie [REDAKOVANÉ], ako: [REDAKOVANÉ] obytnej budove [REDAKOVANÉ] postavenom na parcelách registra „C“, evidovaných na katastrálnej mape pod parcelným č. [REDAKOVANÉ] podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súpisné

č. [REDACTED] a na príslušenstve: [REDACTED], spoluvlastnícky podiel: 1/1 a nehnuteľností zapísaných na LV č. [REDACTED], ktorý je vedený na Okresnom úrade Zvolen - katastrálnom odbore pre obec Zvolen, [REDACTED], ako parcely registra „C“, evidované na katastrálnej mape ako: parcelné č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie; parcelné č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie; parcelné č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie; parcelné č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie; parcelné č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie; parcelné č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie; parcelné č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie; spoluvlastnícky podiel k pozemkom parcelám registra „C“: [REDACTED] včítane všetkých jeho súčastí a príslušenstva;

- aby súd určil, že na LV č. [REDACTED] a LV č. [REDACTED] vedenom na Okresnom úrade Zvolen - katastrálnom odbore pre obec Zvolen a katastrálne územie [REDACTED] neviazne ťarcha: „Zmluva o zriadení záložného práva na spoluvlastnícky podiel k pozemkom parcelné č. [REDACTED] [REDACTED] v prospech Slovenská sporiteľňa, a. s., Suché Mýto 4, Bratislava, V2007/2008 zo dňa 10.07.2008 - 7004/2008; titulom zmluvy o postúpení pohľadávok v prospech postupníka Blackside, a. s., Plynárska 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 48 191 515, Z2301/2016 - zapísané dňa 26.07.2016 - 806/16“.

1.2 Na základe vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že žalobca v 1. rade je vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. [REDACTED], vedenej na Okresnom úrade Zvolen - katastrálnom odbore, pre obec Zvolen, kat. úz. [REDACTED] ako byt. č. 1 na 1. poschodí, vchod č. 3, v obytnej budove súpisné číslo [REDACTED], postavenom na parc. registra „C“ evidovaných na katastrálnej mape pod parc. č. [REDACTED] podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu súp. číslo [REDACTED] a na príslušenstve: 7702/793506-ín, vo výške spoluvlastníckeho podielu 1/1; ako aj nehnuteľností zapísaných na LV č. [REDACTED] vedených na Okresnom úrade Zvolen - katastrálnom odbore pre obec Zvolen, kat. úz. [REDACTED] ako parc. registrov „C“ evidované na katastrálnej mape ako:

- parc. č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie,
- parc. č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie,
- parc. č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie,
- parc. č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie,
- parc. č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie,
- parc. č. [REDACTED] o výmere 244 m², zastavaná plocha a nádvorie,
- spoluvlastnícky podiel k pozemkom parcelám registra „C“: 7702/793506-ín včítane všetkých jeho súčastí a príslušenstva. Uvedené skutočnosti žalobcovia preukázali výpisom z LV č. [REDACTED] a LV č. [REDACTED].

1.3 Okresný súd zároveň zistil, že žalobca 1/ a pôvodný dlžník Lucia Kollárová uzavreli so Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 30. mája 2008 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0403474155, predmetom ktorej bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi ako privátnemu klientovi vo výške 49.790,88 Eur. V rovnaký deň žalobca 1/ uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s. aj Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnu zmluvu; v rovnaký deň bola medzi zmluvnými stranami a postupujúcim dlžníkom Luciou Kollárovou a žalobcami v 1. až 3. rade a novým dlžníkom Ivom Hotrom uzatvorená Zmluva o postúpení práv a povinností zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0403474155. Predmetom uvedenej zmluvy bolo postúpenie všetkých práv a povinností postupujúceho dlžníka (Lucia Kollárová) z úverovej zmluvy na nového dlžníka (Ivo Hotra). Následne dňa

14.07.2010 bola medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcami v rade 1/ až 3/ a postupujúcim dlžníkom Ivanom Hotrom a novým dlžníkom Marianom Kollárom ml. uzatvorená Zmluva o postúpení práv a povinností zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 0403474155, predmetom ktorej bolo postúpenie všetkých práv a povinností postupujúceho dlžníka (Ivo Hotra) z úverovej zmluvy na nového dlžníka Mariana Kollára ml. Listom zo dňa 5. apríla 2013 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ oznámila Slovenská sporiteľňa, a.s. žalobcom v rade 1. až 3. a postupujúcemu dlžníkovi Ivanovi Hotrovi, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 7.6.1 písm. a) všeobecných obchodných podmienok, v dôsledku čoho veriteľ ku dňu 4. apríla 2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa pohľadávka zo zmluvy o úvere stala splatnou v celom rozsahu. Slovenská sporiteľňa a.s. vyzvala žalobcov v 1. až 3. rade k splateniu celej pohľadávky v lehote 10 dní od prevzatia oznámenia vo výške 45.223,13 Eur. Slovenská sporiteľňa, a.s. žalobcovi v 4. rade oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti neadresovala a ani nedoručovala.

1.4 Žalovaný žalobcom doručil „Oznámenie o dobrovoľnej dražbe“, ktorá sa mala konať 01.07.2019 vo Zvolene a ktorej predmetom mal byť súbor vecí vedených na Okresnom úrade Zvolen, katastrálnom odbore, pre obec Zvolen, k. ú. [REDAKOVANÉ], na LV č. [REDAKOVANÉ] a LV č. [REDAKOVANÉ].

1.5 Okresný súd poukázal na to, že žalobcovia v spore tvrdili, že žalovaný nemá vecnú legitimitáciu na uplatnenie práv, ktoré si odvodzuje od Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0377/2016/CE; tvrdili, že neboli splnené podmienky postúpenia pohľadávky banky. Právny úkon postúpenia pohľadávky považovali za absolútne neplatný pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca tak platne nenadobudol pohľadávku zabezpečenú záložným právom, nevstúpil do postavenia záložného veriteľa, a teda nie je oprávnený k výkonu záložného práva.

1.6 Žalovaný naproti tomu v konaní pred súdom prvej inštancie preukazoval postúpenie pohľadávky od predchádzajúceho veriteľa Slovenská sporiteľňa, a. s. voči žalobcom, z predloženej zmluvy o postúpení pohľadávok je zrejmé, že pohľadávka bola postúpená a už táto listina preukazuje jeho vecnú legitimitáciu. Je zrejmé, že žalobcovia boli vyzvaní na úhradu pohľadávky, boli uzrozmenní s tým, že došlo k zosplateniu pohľadávky. K samotnému postúpeniu pohľadávky došlo až 3 roky potom, čo došlo k zosplateniu pohľadávky. Oznámeniu o postúpení pohľadávky pritom predchádzala písomná výzva doručovaná žalobcom ako doporučená poštová zásielka; touto výzvou boli vyzvaní na úhradu dlžnej sumy z dôvodu, že pohľadávka nie je splácaná riadne a včas a omeškanie trvalo 335 dní. Pokiaľ sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby, žalovaný tak urobil a reálne aj upustil od dobrovoľnej dražby, čo preukazoval listinou označenou ako „Oznámenie o upustení od dobrovoľnej dražby“. Vo vzťahu k záložnému právu žalovaný tvrdil, že záložné právo zatiaľ žiadnym spôsobom nezaniklo; žalovanému bola iba neodkladným opatrením uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva predajom na dobrovoľnej dražbe a zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby a bolo mu zakázané uskutočniť dobrovoľnú dražbu. K zániku záložného práva však nedošlo, nemohlo tak dôjsť k výmazu záložného práva. Súčasťou žiadosti o výmaz záložného práva musí byť potvrdenie o splnení záväzku alebo iná listina preukazujúca zánik záložného práva. Žalovaný žiadal, aby súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

1.7 Na základe vykonaného dokazovania okresný súd ustálil, že vecná legitimácia žalovanému v spore svedčí, čo vyplývalo z oznámenia veriteľa o postúpení pohľadávky na postupníka Blackside, ktoré oznámenie osobne prevzal žalobca 1/ dňa 05.05.2016, žalobca 2/ dňa 06.05.2016, žalobkyňa 3/ dňa 05.05.2016 a žalobca 4/ dňa 05.05.2016. Výzva na zaplatenie splátok úveru pred začatím dražby nehnuteľností bola vyhotovená Slovenskou sporiteľňou, a.s. dňa 10.02.2013 a bola doručená žalobcom 1/ až 3/; peňažný ústav doručoval uvedenú zásielku aj Ivanovi Hotrovi na adresu Slnečná 325/8, Kováčová; predmetná zásielka bola vrátená odosielateľovi s poznámkou adresát neznámy. Okresný súd uzavrel, že Ivan Hotra buď úmyselne alebo svojím nezodpovedným konaním sa zbavil možnosti zásielku prevziať, na adrese vyznačenej v registri obyvateľov Slovenskej republiky sa v čase jej doručovania nenachádzal. Peňažnému ústavu zmenu v adrese trvalého pobytu, príp. zmenu vo vzťahu k prechodnému pobytu nenahlásil. Okresný súd tak považoval zásielku pre Ivana Hotru za doručenú dňom jej vrátenia odosielateľovi dňom 18.02.2016. Pokiaľ okresný súd žalobu zamietol vo vzťahu k prvému nároku, uzavrel, že v čase meritórneho rozhodovania neexistovala reálna hrozba výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby; žalovaný upustil od vykonania jej realizácie. Ak žalobcovia tvrdili, že majú naliehavý právny záujem na podanej žalobe, tvrdili, že do budúcnosti môže dôjsť opätovne k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Takúto obavu však okresný súd považoval za právne irelevantnú, nakoľko nemožno v zásade vylúčiť ani to, že ako právny predchodca žalovaného, tak aj žalovaný môže postúpiť pohľadávku na ďalší subjekt a v tomto prípade by tento mohol bez akýchkoľvek právnych obmedzení realizovať výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby.

1.8 S poukazom na ust. § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k druhému žalobnému návrhu okresný súd uzavrel, že nemal za preukázané, že nastali právne skutočnosti zákonom definované ako titul zániku záložného práva. Súd nemôže svojím rozhodnutím legitimizovať nový právny stav bez toho, aby boli splnené zákonné podmienky v súlade s príslušnou právnou úpravou; takéhoto výroku by sa žalobcovia mohli domáhať len v tom prípade, ak by záložné právo zaniklo jedným zo spôsobov uvádzaných v § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka a príslušný okresný úrad - katastrálny odbor by odmietol vykonať výmaz tejto ťarchy. V takomto prípade by však na strane žalovaného bolo vecne pasívne legitimovaný príslušný okresný úrad.

1.9 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 255, § 262 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) a vzhľadom na úspech žalovaného v spore na náhradu trov konania v prospech žalovaného zaviazal žalobcov 1/ až 4/.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali žalobcovia 1/ až 4/ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom žiadali, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Uplatnili odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. d), písm. f) a písm. h) C. s. p., tvrdili tak, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 V konkrétnosti namietali jednotlivé závery súdu prvej inštancie, popísali skutkový

stav, z ktorého vyplýva vlastníctvo nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. 1916 žalobcom 1/ a rovnako vlastníctvo nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva 2205 pre k.ú. Môt'ová. Poukázali na existenciu tiarch na uvedených listoch vlastníctva a skutočnosť, že žalovaný žalobcovi doručil oznámenie o dobrovoľnej dražbe, ktorá sa mala konať dňa 01.07.2019. Zdôraznili, že súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva predajom zálohu na dobrovoľnej dražbe, zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby a zakázal žalovanému dobrovoľnú dražbu uskutočniť, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej. Poukázali na existenciu zmluvného vzťahu so Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcami 1/, 2/ a 3/ a postupujúcim dlžníkom Ivanom Hotrom a novým dlžníkom Marianom Kollárom ml. (žalobca 4/). V tomto smere zdôraznili, že pokiaľ právny predchodca žalovaného doručoval výzvu na zaplatenie omeškaných splátok pred začatím dražby nehnuteľností s upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, túto doručoval postupujúcemu dlžníkovi. Výzvu a oznámenie však mal doručovať novému dlžníkovi - žalobcovi 4/. V čase doručovania výzvy neexistoval zo strany Iva Hotru žiadny záväzkový vzťah k Slovenskej sporiteľni, a. s., nakoľko Marian Kollár ml. sa stal dňa 14.07.2020 novým dlžníkom a teda týmto dňom mu vznikol aj záväzkový vzťah k Slovenskej sporiteľni a.s.. Nakoľko mu banka nedoručovala výzvu na úhradu omeškaných splátok a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, neboli splnené podmienky pre platné zosplatenie celého úveru. Voči dlžníkovi - žalobcovi 4/ nemá vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru žiadne účinky a u dlžníka 4/ tak nenastala strata výhody splácania úveru mesačnými splátkami podľa zmluvy o úvere.

2.2 Žalobcovia spochybnili aj oznámenie postúpenie pohľadávky na postupníka Blackside, a.s., tvrdili, že nemajú vedomosť o tom, že by oznámenie o postúpení pohľadávky bolo doručené tak, ako to vyplýva z rozsudku. V tomto smere poukázali na závery uvedené v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24. apríla 2018 vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. o bankách. Uzavreli, že v prípade pohľadávky banky je spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. iba pohľadávka alebo časť, ktorá je splatná a len za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky na plnenie. Tejto výzve predchádza skutočnosť, že klient banky bol nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Banka v danej veci však nespĺnila uvedené zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky, banka vyzvala žalobcov 1/, 2/ a 3/ na splatenie úveru s príslušenstvom (vyhlásila úver za predčasne splatný) oznámením zo dňa 05.04.2013, pričom toto oznámenie žalobcovi 4/ doručované nebolo. Banka žalobcu 4/ v čase mimoriadneho zosplatenia vopred v lehote nie kratšej ako 15 dní neupozornila na uplatnenie tohto práva, nedošlo tak k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Žalovaný uplatňujúci si postavenie nositeľa uplatňovaného práva vyplývajúceho zo zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0377/2016/CE uzatvorenej dňa 22.04.2016 nemá vecnú legitimáciu, nakoľko neboli splnené podmienky postúpenia pohľadávky banky. Žalobcovia tvrdili, že právny úkon postúpenia pohľadávky na žalobcu je absolútne neplatným pre rozpor so zákonom v zmysle ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka.

2.3 Žalobcovia tak tvrdili, že žalovaný nie je nositeľom uplatneného záložného práva, na základe neplatnej zmluvy o postúpení pohľadávok nemohol platne nadobudnúť právo na zaplatenie dlhu zo zmluvy o úvere voči žalobcom, ktorý je zabezpečený záložným právom na

základe záložnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcami a Slovenskou sporiteľňou, a.s. Pohľadávka uplatňovaná výkonom záložného práva nebola v čase jej postúpenia na žalovaného spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z.. Oznámenie Slovenskej sporiteľne, a. s. o postúpení pohľadávky nezakladá aktívnu legitimáciu žalovaného na vymáhanie pohľadávky. Pokiaľ žalovaný nenadobudol platne pohľadávku zabezpečenú záložným právom, nevstúpil tak do postavenia záložného veriteľa, a teda nie je oprávnený k výkonu záložného práva. Za daného stavu nie je možný výkon záložného práva formou predaja zálohu na dobrovoľnej dražbe, od výsledku konania vo veci samej závisí, či a kto je oprávnený realizovať záložné právo.

2.4 Žalobcovia rovnako namietali, že žalovaný by pri výkone záložného práva vymohol aj plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorú videli v tom, že spracovateľský poplatok za poskytnutie úveru bol určený sumou 497,88 Eur a bol uhradený z prostriedkov úveru. Banka tak poskytla žalobcom finančné prostriedky nie v dohodnutej výške podľa zmluvy o úvere (49.790,88 Eur), ale len vo výške 49.293,- Eur. Takáto zmluvná podmienka požaduje od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie bankou v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. V tomto smere poukázali na závery Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/57/2019-193 zo dňa 18. júla 2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/158/2017 zo dňa 05.12.2017 ako aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 zo dňa 21. novembra 2012.

2.5 Odvolatelia tiež namietali premlčanie pohľadávky vyplývajúcej z úverového vzťahu; Slovenská sporiteľňa, a.s. pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru k 04.04.2013 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.03.2012. Premlčacia lehota začala plynúť odo dňa zročnosti prvej neuhradenej splátky (odo dňa 21.03.2012), uplynula tak dňa 21.03.2015. Z uvedeného dôvodu mali žalobcovia za to, že pohľadávka žalovaného, resp. pohľadávka vyplývajúca z úverového vzťahu, je premlčaná. Pokiaľ bola uzavretá dohoda o uznaní záväzku a dohoda o spôsobe úhrady záväzku, ktorá mala byť údajne uzavretá a podpísaná žalobcami dňa 31.12.2013 vo Zvolene, žalobcovia zdôraznili, že význam takejto dohody nepoznali, nebol im vysvetlený dopad uznania záväzku a sú vážne pochybnosti o ich vôli uzavrieť takúto dohodu, ak podstatu a zmysel záväzku a právnych dôsledkov nepoznali. Právny predchodca žalobcu sa snažil manipulovať žalobcov do pozície, ktorá napomáha budúcemu uplatneniu pohľadávky u veriteľa pre predchádzajúce uznanie záväzku zo strany dlžníkov. V konaní právneho predchodcu žalovaného žalobcovia videli nekalé konanie, ktorý mal snahu zabezpečiť vymožitelnosť pohľadávky aj po uplynutí premlčacej doby pôvodne vyplývajúcej zo zmluvného vzťahu. Žalobcovia o tom, že podpisom takejto dohody si zhoršia svoje postavenie a predĺžia premlčaciu lehotu na 10 rokov nevedeli, málokto by mohol uveriť tomu, že si dobrovoľne a vedome zhoršili svoje zmluvné postavenie. V záujme banky nebolo poskytnutie nového splátkového kalendára (predčasne zosplatneného úveru), ale docieľiť predĺženie premlčacej doby na 10 rokov. Žalobcovia nevedeli, že predmetná dohoda bola uzatvorená podľa Obchodného zákonníka, dohodu uzavreli v tiesni. V tomto smere poukázali na skutočnosť, že banka hrozila žalovaným dobrovoľnou dražbou, ktorou by prišlo o svoje jediné obydlie, v ktorom majú trvalé bydlisko. Dohoda o uznaní záväzku je neplatná aj z dôvodu, že žalobcovia mali uznať aj riadne úroky, ktoré banka vyčíslila po zosplatnení úveru, riadny úrok banke patril len do zosplatnenia úveru. V uznaní záväzku mali žalobcovia uznať aj náklady dražby vo výške 1.491,19 Eur, banka s realizáciou dobrovoľnej dražby ani nezačala, žalobcom nezaslala ani oznámenie o začatí výkonu záložného práva. Žalobcovia

rovnako namietali aj nesprávnosť zmluvy o úvere vo vzťahu s nesprávne uvedenými celkovými nákladmi spojenými úverom, nesprávne uvedenú RPMN.

2.6 Odvolatelia ďalej namietali skutočnosť, že v konaní pred súdom prvej inštancie navrhli prerušiť konanie do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 16Csp/2/2019, v ktorom si žalovaný v postavení žalobcu uplatnil voči žalobcom v postavení žalovaných nárok na plnenie. V uvedenom konaní žalobcovia namietali nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu ako aj premlčanie pohľadávky. Návrh na prerušenie konania súd prvej inštancie pritom zamietol. Zdôraznili však, že ak sa ku dňu 22.03.2015 premlčala pohľadávka, premlčalo sa aj záložné právo. Ak je záložné právo premlčané, ide o dôvod určenia jeho neexistencie, nakoľko ide o prípustnú záložcom vznesenú obranu proti záložnému právu, ktoré z tohto dôvodu nemožno ani v budúcnosti vykonať. Žalobca tak môže podať žalobu o určenie neexistencie záložného práva k nehnuteľnosti, ak je toto premlčané a dovolať sa jeho premlčania i v konaní o určenie jeho neexistencie. Nemožno tak zamietnuť žalobu o určenie, že tu premlčané záložné právo nie je len s poukazom na to, že premlčanie nie je dôvodom zániku záložného práva a že premlčané záložné právo ani po zamietavom právoplatnom rozhodnutí súdu nezaniká. Ak sa záložný dlžník dôvodne dovolal premlčania záložného práva, je nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domôcť predaja alebo iného speňaženia zálohu a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňaženia zálohu a že záložné právo nemôže naďalej byť spôsobilým právnym prostriedkom pre uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Námietku premlčania záložného práva pritom možno uplatniť len v konaní pred súdom, ktorým dražobník nie je. Záložca v prípade premlčania záložného práva nemôže jeho premlčanie namietat' v dobrovoľnej dražbe, ani v konaní o zaplatenie úverovej pohľadávky, a preto je v oprávnení záložcu podať v tomto smere žalobu o zákaz jeho výkonu, príp. určenie neexistencie záložného práva. V tomto smere žalobcovia poukázali na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 167/2019-15 zo dňa 27. júna 2019.

2.7 Odvolatelia zároveň zdôraznili existenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu 1/ ako spotrebiteľa na podanej určovacej žalobe, žalobca 1/ si môže žalobou zlepšiť svoje právne postavenie ako vlastníka dotknutých nehnuteľností. Žalobcovia 2/ a 4/ síce nie sú vlastníkami dotknutých nehnuteľností, v predmetnej nehnuteľnosti majú trvalé bydlisko a byt, na ktorom viazne ťarcha v prospech žalovaného a ktorý môže žalovaný, príp. iný postupník, na dobrovoľnej dražbe predat'. Aj z uvedených dôvodov považovali podanú žalobu za dôvodnú.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil; uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom zdôraznil, že má za to, že bol dodržaný postup v zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, žalobcom 1/ až 3/ doručil písomnú výzvu, na základe ktorej ich vyzval na úhradu omeškaných splátok v lehote nie kratšej ako 15 dní a upozornil ich na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celej pohľadávky. Až následne banka vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, na čo upovedomila žalobcov listom zo dňa 05.04.2013. K samotnému postúpeniu pohľadávky došlo až 3 roky potom, čo došlo k zosplateniu pohľadávky. Skutočnosť, že banka nedoručovala výzvu na úhradu dlžnej sumy pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti žalobcovi 4/, nespôsobuje neplatnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný voči ostatným žalobcom. Zo zmluvy o splátkovom úvere boli žalobcovia zaviazaní na úhradu dlžnej sumy

spoločne a nerozdielne; v danom prípade ide o solidárny záväzok, pôjde o samostatné spoločenstvo, a nie o nerozlučné. Banka tak bola oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky len voči žalobcom 1/ až 3/ a takéto konanie banky je súladné so zákonom. Ak by aj žalovaný pripustil, že voči žalobcovi 4/ nie je zosplatnenie úveru platné a účinné, nestratil by výhodu splácania úveru mesačnými splátkami; dlžnú sumu však ani žalobca 4/ neuhrádzal, čím sa rovnako ako ostatní žalobcovia dostali do omeškania. Pre žalovaného je zrejmé, že pohľadávka bola už v čase postúpenia splatná a bola v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. spôsobilá na postúpenie. Splnenie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona č.483/2001 Z.z. žalovaný viackrát preukázal listinnými dôkazmi ako aj tvrdeniami vo svojich vyjadreniach. S uvedenými sa súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal, keď konštatoval, že mal za preukázané, že vecná legitímácia žalovanému v spore svedčí.

3.1 K tvrdeniam o neprijateľných zmluvných podmienkach, najmä pokiaľ ide o poplatok za spracovanie úveru, žalovaný zdôraznil, že zmluva medzi žalobcami a žalovaným bola uzatvorená dňa 30.05.2008, kedy ustanovenie § 37 ods. 21 zákona č.483/2001 Z.z. (ktoré zakazovalo požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov) nebolo ešte platné a účinné. V zmysle prechodných ustanovení zákona č.483/2001 Z.z. sa zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušení účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu splatnú po 9. júli 2013. Spracovateľský poplatok bol splatný dňom poskytnutia úveru a z uvedeného dôvodu nie je možné ustanovenie § 37 ods. 21 aplikovať na daný právny vzťah, platí zákaz retroaktivity.

3.2 Pokiaľ žalobcovia namietali platnosť uznania záväzku, žalovaný zdôraznil, že toto je jednostranným právnym úkonom, podpisom zo strany žalobcov tento jednostranný právny úkon nadobudol platnosť a účinnosť. Podpisom uznania záväzku žalobcovia uznali, čo do základu, dôvodu a výšky predmetný záväzok, tento právny nárok tak nie je premlčaným nárokom, ako to uvádzajú v odvolaní žalobcovia. Tvrdenie žalobcov, že im nebol vysvetlený dopad a význam uznania záväzku, že nepoznali obsah tejto dohody a uzavreli ju v tiesni, neobstojí a je nedôvodné. Z dôvodu, že k premlčaniu pohľadávky nedošlo, nemohlo dôjsť ani k premlčaniu záložného práva tak, ako uvádzajú žalobcovia.

4. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

5. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p. preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa § 389 písm. b) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Podľa § 389 ods.1 písm.b) C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca v rade 1/ až v rade 4/ sa domáhali na jednej strane uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby podľa nimi špecifikovanej zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, ktoré v žalobe konkretizovali a zároveň sa domáhali určenia, že na predmetných nehnuteľnostiach neviazne ťarcha tak ako je zapísaná v katastri nehnuteľností. Zo žaloby vyplýva, že žalobcovia založili svoju argumentáciu predovšetkým na tvrdení absolútnej neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretou medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. ako pôvodným veriteľom a žalovaným ako postupníkom; a to z dôvodu nedodržania zákonných predpokladov pre postúpenie pohľadávky veriteľa, ktorým je banka, v zmysle ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z.. Tvrдили, že žalovaný nemohol platne nadobudnúť pohľadávku zabezpečenú záložným právom, nemohol tak vstúpiť do postavenia záložného veriteľa a teda nie je oprávnený k výkonu záložného práva. Podstatnou argumentáciou žalobcov bolo aj tvrdenie, že mimoriadna splatnosť úveru nebola oznámená (aj) žalobcovi v rade 4/, k zosplateniu nedošlo podľa tvrdení žalobcov aj z dôvodov neurčitosti takéhoto právneho úkonu právneho predchodcu žalovaného. Zo spisu nevyplýva písomné podanie žalobcov vo veci samej; pokiaľ ide o ich argumentáciu na pojednávaní, túto založili vo vzťahu k nepreukázaniu výzvy žalobcovi v rade 4/ na úhradu omeškaných splátok s doručenkou a oznámenie o zosplatení pohľadávky s doručenkou; tvrdili, že žalovanému bola postúpená premlčaná pohľadávka a došlo aj k premlčaniu záložného práva.

7.1 Z napadnutého rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že tento mal za preukázané, že vecná legitimácia žalovanému svedčí, pokiaľ ide o doručenie výzvy na zaplatenie omeškaných splátok mal preukázané, že výzva bola doručená žalobcom v rade 1/-3/ a Ivovi Hotrovi, ktorému bola zásielka právnym predchodcom žalovaného doručovaná, doručenie zmaril tým, že sa na adrese pobytu podľa registra obyvateľov nenachádzal; preto zásielku doručovanú Ivovi Hotrovi považoval za doručenú. Vo vzťahu k prvému žalobnému petitu (zdržanie sa výkonu záložného práva) súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný upustil od vykonania realizácie záložného práva a obavu z ďalšieho výkonu záložného práva považoval za irelevantnú z dôvodu, že žalovaný môže postúpiť pohľadávku (ktorá je zabezpečená záložným právom) na iný subjekt, ktorý môže bez obmedzení realizovať výkon záložného práva. Pokiaľ ide o druhý žalobný petit (určenie, že na listoch vlastníctva č.1916 a 2205, k.ú. Môťová neviazne ťarcha špecifikovaná v žalobe) okresný súd uzavrel, že nemal za preukázané, že nastali právne skutočnosti, prípadne právne udalosti zákonom definované ako titul zániku záložného práva. Vlastné právne posúdenie súdom prvej inštancie vo veci samej je obsiahnuté iba v bodoch 13, 14 a 16 napadnutého rozsudku.

8. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č.1916, k.ú. Môťová - bytu č.1, nachádzajúcemu sa v obytnej budove súpisné číslo 2393, vo vchode 3, 1.p. je žalobca v rade 1/; vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č.2205, k.ú. Môťová, je podielovým spoluvlastníkom o výške spoluvlastníckeho podielu 7702/793506 rovnako žalobca v rade 1/; bez vlastníckej spoluúčasti žalobcov v rade 2/-4/.

8.1 Odvolací súd zároveň zistil, že účastníkmi Zmluvy o splátkovom úvere č.0403474155 zo dňa 30. mája 2008 boli pôvodne Lucia Kollárová a Stanislav Kollár (žalobca 1/) ako dlžníci a Slovenská sporiteľňa a.s. ako veriteľ. Zmluvou o postúpení práv a

povinností zo Zmluvy o splátkovom úvere č.0403474155 zo dňa 30. marca 2009 namiesto postupujúcej dlžníčky (Lucia Kollárová) sa novými dlžníkmi v predmetnom úverovom vzťahu stali Marian Kollár (žalobca 2/), Mária Kollárová (žalobca 3/) a Ivo Hotra. Následne ďalšou Zmluvou o postúpení práv a povinností zo Zmluvy o splátkovom úvere č.0403474155 zo dňa 14. júla 2010 namiesto postupujúceho dlžníka Iva Hotru sa novým dlžníkom v úverovom vzťahu stal Marian Kollár (žalobca 4/). Zo spisu je zrejmé, že pôvodný veriteľ oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru dňa 5.4.2013 (kedy bol účastníkom úverového vzťahu žalobca 4/) a postúpenie pohľadávky oznámil dňa 28.4.2016. Účastníkom Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a Mandátnej zmluvy zo dňa 30.5.2008 bola v postavení záložného veriteľa Slovenská sporiteľňa a.s. a v postavení záložcu žalobca v rade 1/.

8.2 Z podanej žaloby a argumentácie žalobcov vyplýva, že títo tvrdili, že žalovaný nemohol platne nadobudnúť pohľadávku od pôvodného veriteľa, vyžadoval sa postup podľa ustanovenia § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z., žalovaný nemohol platne nadobudnúť pohľadávku zabezpečenú záložným právom a nemohol tak vstúpiť ani do postavenia záložného veriteľa, z ktorého dôvodu nie je oprávnený k výkonu záložného práva. Svoju argumentáciu opreli o tvrdenie, že mimoriadna splatnosť úveru nebola oznámená žalobcovi v rade 4/, k zosplateniu nedošlo z dôvodu neurčitosti tohto právneho úkonu právneho predchodcu žalovaného.

8.3 Odvolací súd uvádza, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu; nedostatok odôvodnenia rozhodnutia spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia. Rozhodnutie musí vychádzať zo stavu zisteného v súdnom konaní; musí obsahovať náležitosti uvedené v § 220 ods.2 C.s.p.; v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Nepreskúmateľným nie je len rozhodnutie, ktoré neobsahuje vôbec odôvodnenie alebo ktorého odôvodnenie je nedostatočné, ale za nepreskúmateľné je možné označiť aj také rozhodnutia, ktoré obsahujú také odôvodnenie, ktoré si vo vzťahu k výroku rozhodnutia vzájomne odporuje. Kritériom pre posúdenie (ne)preskúmateľnosti rozhodnutia je splnenie náležitostí odôvodnenia ustanovených zákonom.

8.4 Z judikatúry súdov vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

8.5 Z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou doručenia výzvy na zaplatenie omeškaných splátok zo dňa 10.2.2013 Ivovi Hotrovi, ktorý ako z vyššie uvedeného (bod 8.1) vyplýva, v čase realizácie tejto výzvy nebol účastníkom právneho vzťahu založeného Zmluvou o splátkovom úvere č.0403474155 zo dňa

30. mája 2008; účastníkom tohto vzťahu bol iba od 30. marca 2009 do 14. júla 2010. Argumentácia súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku je tak vnútorne rozporná, keď tento pre dodržanie zákonných predpokladov pre postúpenie pohľadávky banky považoval za relevantné doručenie osobe, ktorá účastníkom úverového vzťahu v čase realizácie výzvy nebola. Na druhej strane sa súd prvej inštancie vôbec nevysporiadal s argumentáciou žalobcov vo vzťahu k (ne)doručeniu výzvy osobe, ktorá v čase jej realizácie účastníkom úverového vzťahu bola (žalobca 4/). Súd prvej inštancie tak nedal odpoveď na podstatnú právnu otázku nastolenú stranou sporu (žalobcami) vo vzťahu k neplatnosti postúpenia pohľadávky na žalovaného pre rozpor s ustanovením § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z., ktorý žalobcovia videli v tom, že výzva na zaplatenie omeškaných splátok (pred zosplatením) nebola doručená žalobcovi v rade 4/, ktorý v čase jej doručenia mal postavenie dlžníka.

8.6 Napadnutý rozsudok je tak v tomto smere postihnutý vadou nepreskúmateľnosti, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorého čiastkovým právom je právo strany na riadne odôvodnenie rozhodnutia; tento nedostatok v odvolacom konaní napraviť nemožno. Krajský súd nemal možnosť posúdiť úvahy a postup okresného súdu vo vzťahu k dôvodnosti záveru o platnom postúpení pohľadávky, ktorú súd prvej inštancie neposudzoval komplexne ale iba vo vzťahu k doručeniu výzvy aj subjektu, ktorý v čase realizácie výzvy na zaplatenie účastníkom úverového vzťahu nebol. Rozsudok súdu prvej inštancie je v tomto smere nepreskúmateľný a táto skutočnosť je samostatným dôvodom pre zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a vrátenie veci na ďalšie konanie a rozhodnutie.

9. Odvolací súd nad rámec uvedeného zdôrazňuje, že zo žaloby vyplýva, že ide (aj) o žalobu určovaciu; žalobcovia sa domáhali určenia, že na liste vlastníctva č.1916 a 2205, pre k.ú. Môľová, neviazne nasledovná ťarcha: „zmluva o zriadení záložného práva na spoluvlastnícky podiel k pozemkom parc.č. 1361/221-1361/226 v prospech Slovenská sporiteľňa a.s., Suché Mýto 4, Bratislava, V 2007/2008 z 10.7.2008 - 704-2008; titulom zmluvy o postúpení pohľadávok v prospech postupníka Blackside, a.s., Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, IČO: 48 191 515, Z 2301/2016 - zapísaní dňa 26.7.2016 - 806/16. Z takto formulovaného petitu vyplýva, že ide o žalobu určovaciu. K zmene určovacích žalôb došlo prijatím novej procesnej právnej úpravy Civilného sporového poriadku, ktorý naproti Občianskemu súdnemu poriadku určenie existencie právneho vzťahu výslovne neuvádza; ustanovenie § 137 rozlišuje medzi žalobou, ktorou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, pričom naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu (písm.c)), alebo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu (písm.d)). Ako uvádza komentár k Civilnému sporovému poriadku (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 504) právny záujem na určení práva vyplýva z právneho predpisu, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje, alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú žalobu. Oprávnenie podať takúto určovaciu žalobu zakladá nevyvrátiteľnú domnienku, že právny záujem žalobcu je daný. Takýmito typmi žalôb sú napr. žaloba na určenie popretej pohľadávky prihlásenej do konkurzu (§ 32 zákona o konkurze a vyrovnaní), alebo žaloba na vylúčenie veci z exekúcie, ak tretia strana uplatňuje právo na vec, ktoré nepripúšťa exekúciu (§ 55 ods. 1 Exekučného poriadku). Podľa toho istého zdroja sú zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť právnymi skutočnosťami. Nová právna úprava pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak

vyplýva z právneho predpisu (hmotného práva). Príkladmi týchto žalôb sú žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru podľa § 77 Zákonníka práce, žaloba o určenie neplatnosti dražby podľa § 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách, alebo žaloby vyvolané sporom o dedičské právo (§ 194 CMP). Súd prvej inštancie sa ustanovením § 137 C.s.p. dôsledne neriadil.

9.1 Zo žaloby totiž nevyplýva, či žaloba o určenie (že záložné právo neviazne) je podaná podľa ustanovenia § 137 písm.c) alebo § 137 d) C.s.p.; rozlíšenie určovacej žaloby podľa písm.c) resp. d) C.s.p. má iné právne následky vo vzťahu k zisťovaniu, či je takáto žaloba podľa ustanovení Civilného sporového poriadku vôbec prípustná.

9.2 Ak by odvolací súd pripustil, že formuláciou „aby súd určil, že na LV záložné právo neviazne“, išlo by o žalobu o určenie, či tu právo je alebo nie je (§ 137 písm.c) C.s.p.). V takom prípade v žalobe absentuje odôvodnenie naliehavého právneho záujmu. Súd konajúci o žalobe o určenie musí posudzovať procesnú prípustnosť takejto žaloby; podmienkou úspešnosti žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, je z procesnoprávneho hľadiska existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, naliehavý právny záujem netreba preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Tieto skutočnosti je povinný tvrdiť a preukázať žalobca. Súd prvej inštancie sa na takýto postup v konaní nezameral napriek tomu, že pred vecným prejednaním veci je povinný posudzovať splnenie tejto procesnej podmienky podanej žaloby. Súdna prax je jednotná v tom, že ak súd dospeje k záveru o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a žalobu z tohto dôvodu zamietne, nezaobera sa žalobou vo veci samej. Otázka naliehavého právneho záujmu nebola zisťovaná ani na pojednávaní dňa 5.12.2019, na ktorom súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej. Odôvodnenie naliehavého právneho záujmu absentuje aj v napadnutom rozsudku okresného súdu. Naliehavý právny záujem súd prvej inštancie odôvodňuje iba vo vzťahu k prvému žalobnému petitu, ktorým sa žalobcovia domáhali uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva, v ktorej časti žaloba nemá charakter určovacej žaloby

9.3 Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie vo vzťahu k určovaciemu nároku nezisťoval existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, čo rovnako spôsobuje nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku v tejto časti a zároveň odôvodnenie odvolaním napadnutého rozhodnutia je vnútorne rozporné.

9.4 Súd prvej inštancie neustálil, či v prejednávanej veci nejde o žalobu o určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm.d) C.s.p.), ak by tomu tak bolo, absentuje poukaz na osobitný predpis, ktorý by podanie takejto žaloby umožňoval.

10. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie posúdil aktívnu legitimáciu žalobcov na podanej žalobe. V tomto sa môže odvolací súd len domnievať, že okresný súd posúdil aktívnu vecnú legitimáciu žalobcov v rade 1/-4/, že je daná. Zo žaloby a príloh k nej pripojených však vyplýva, že žalobcovia sú účastníkmi Zmluvy o splátkovú úveru, účastníkom zmluvy o zriadení záložného práva je ale iba žalobca v rade 1/, ktorý je výlučným, resp. podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, ktoré sú zálohom podľa zmluvy o zriadení záložného práva. Ostatní žalobcovia v rade 2/-4/ sú bez vlastníckeho, prípadne spoluvlastníckeho vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam. Okolnosti posúdenia aktívnej vecnej legitimácie sú tak vo vzťahu k jednotlivým žalobcom

rôzne; s touto okolnosťou sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

11. Odvolatelia namietali nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorý ich návrh na prerušenie konania zamietol. Zo zápisnice z pojednávania vyplýva, že žalobcovia žiadali konanie prerušiť, nakoľko na Okresnom súde Zvolen je vedené konanie (sp.zn. 16Csp/2/2019), v ktorom si žalobca uplatnil voči žalovaným pohľadávku a vyriešenie sporu vedeného pod sp.zn. 16Csp/2/2019 bude mať vplyv aj na toto konanie (6C/19/2019). Bližšie odôvodnili (čo vyplýva zo zvukového záznamu), že v inom konaní (16Csp/2/2019) uplatnili námietku premlčania; ak súd pohľadávku žalobcovi (Blackside a.s.) pohľadávku neprizná, žalobcovia sa môžu domáhať uloženia povinnosti, aby sa zdržal výkonu záložného práva. O návrhu na prerušenie konania súd prvej inštancie rozhodol uznesením na pojednávaní, návrh žalobcov na prerušenie konania zamietol s odôvodnením že nie je dôvod, aby konanie prerušil, nakoľko by bola porušená právna istota strán sporu. Okresný súd po vyhlásení uznesenia o prípustnosti opravného prostriedku strany nepoučil. Tento postup súdu prvej inštancie bol nesprávny.

11.1 Z obsahu návrhu na prerušenie konania je zrejmé, že nejde o prerušenie konania v zmysle § 162 C.s.p. (obligatórne prerušenie konania) a ani zhodný návrh strán sporu na prerušenie konania podľa § 163 C.s.p.. Zo strany žalobcov ide o návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 164 C.s.p. (fakultatívne prerušenie konania); tvrdili, že vyriešenie sporu (16Csp/2/2019) môže mať vplyv aj na konanie vo veci samej, vedené pod sp.zn. 6C/19/2019. Bez ohľadu na posudzovanie dôvodnosti takéhoto návrhu odvolací súd zdôrazňuje, že podľa ustanovenia § 357 písm.n) C.s.p. odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o prerušení konania podľa § 162 ods.1 a § 164 C.s.p.; odvolanie je tak prípustné aj proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Okresný súd o prípustnosti odvolania strany sporu nepoučil. Z komentára k Civilnému sporovému poriadku (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 504) vyplýva, že *„pokiaľ súd návrh na prerušenie konania zamietne, nerozhoduje o ňom samostatným uznesením, ale uznesenie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania bude súčasťou meritórneho rozhodnutia. V tomto prípade súd musí odôvodniť nielen meritórny výrok, ale aj výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, keď aj práve tento postup súdu môže zakladať vadu konania, ktorý by mohla mať za následok nesprávnosť rozhodnutia, ak súd v rámci preskúmania výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania dospeje k záveru, že dôvody na prerušenie konania boli dané“*.

11.2 Okresný súd naznačeným spôsobom nepostupoval, rozhodnutie o návrhu na prerušenie konania vyhlásil na pojednávaní; strany sporu nepoučil o prípustnosti odvolania v zmysle § 357 písm.n) C.s.p., v napadnutom rozsudku absentuje výrok o návrhu na prerušenie konania a rovnako absentuje odôvodnenie takéhoto rozhodnutia. Takýmto spôsobom súd prvej inštancie žalobcom (ktorý sa domáhali prerušenia konania) nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

12. Z vyššie uvedených dôvodov, konštatujúc nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku okresného súdu a zároveň z dôvodu nesprávneho procesného postupu súdu prvej

inštancie odvolací súd nemal inú možnosť, ako rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p., a vrátiť mu vec na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 C.s.p.).

12.1 V konaní, ktoré bude nasledovať po zrušení napadnutého rozsudku sa okresný súd s ohľadom na vyslovený názor odvolacieho súdu vec zameria na skúmanie vecnej legitímácie strán sporu najmä vo vzťahu k jednotlivým žalobným petitom, keď právne postavenie jednotlivých žalobcov je rozdielne z hľadiska vlastníctva, resp. spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria záloh v zmysle zmluvy o zriadení záložného práva. Ustáli, či vo vzťahu k druhému žalobnému petitu ide o určovaciu žalobu v zmysle § 137 písm.c) resp. písm.d) C.s.p.; zistí a ustáli existenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (§ 137 písm.c/ C.s.p.), prípadne existenciu osobitného predpisu (§ 137 písm.d/ C.s.p.). Súd prvej inštancie zväží aj prípadný postup podľa § 164 C.s.p.; je zrejmé, že v oboch konaniach, o zaplatenie, (vedené pod sp.zn. 16Csp/2/2019) a o uloženie povinnosti, resp. o určenie, že záložné právo neviazne... (vedené pod sp.zn. 6C/19/2019) sa ako predbežná otázka rieši otázka platnosti postúpenia pohľadávky banky na žalovaného, či pre platnosť postúpenia pohľadávky banky boli splnené podmienky uvedené v § 92 ods.8 zákona č.483/2001 Z.z.. Ak súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu na prerušenie konania poukázal na porušenie právnej istoty strán sporu odvolací súd zdôrazňuje, že nie je vhodné, aby dva sudy, o totožnej, čo aj predbežnej otázke, rozhodli odlišne. Práve takéto prípadné rozdielne rozhodnutia by oslabili princíp právnej istoty. Súd prvej inštancie po vykonaní úkonov a posúdení podľa vyššie uvedeného rozhodne vo veci samej, rozhodnutie riadne odôvodní tak aby zodpovedalo kritériám uvedeným v ustanovení § 220 ods.2 C.s.p., vysporiada sa so všetkými podstatnými otázkami nastolenými v konaní stranami sporu. Vzhľadom na formuláciu prv vydaného neodkladného opatrenia okresný súd zároveň zväží aj postup podľa ustanovenia 335 ods.1 C.s.p..

13. V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude postupovať v naznačenom smere; vo veci opätovne rozhodne, a to aj o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

14. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, druhá veta C.s.p.).

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej

patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred

diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

V Banskej Bystrici dňa 30. júna 2020

JUDr. Jozef Zlocha
predseda senátu
(sudca spravodajca)

JUDr. Jana Halušková
sudkyňa

JUDr. Jozef Zlocha
sudca